

Approved For Release 2008/12/04 : CIA-RDP80T00246A001700620001-4

Page Denied

25X1

Approved For Release 2008/12/04 : CIA-RDP80T00246A001700620001-4

CONFIDENTIAL		OLS, IF ANY	
INFORMATION REPORT		This material contains information affecting the National Defense of the United States within the meaning of the Espionage Laws, Title 18, U.S.C. Secs. 793 and 794, the transmission or revelation of which in any manner to an unauthorized person is prohibited by law.	
PREPARED AND DISSEMINATED BY CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY			
COUNTRY Hungary			
SUBJECT Jeno Sulyanszky Underground Movement/Gyorgy and Lorent Dostalmai Movement/Barnabas Sartory	DATE DISTRIBUTED 12 August 1957	25X1	
	NO. OF PAGES 3	NO. OF ENCLS.	
	SUPPLEMENT TO REPORT # 25X1		
DATE OF INFORMATION (Date or dates on or between which events or conditions described in report)		RESPONSIVE TO	
THIS IS UNEVALUATED INFORMATION			
1. The movement led by Jeno Sulyanszky was started in 1948 or 1949. It had no name but was known by that of its leader by the participants. It began when several former classmates of the military high school met and started to talk about political conditions in Hungary and the fact that "something must be done". 25X1 2. Pal Mariahazy was one of the initial organizers of the Sulyanszky Movement. His father was an MD who resided in the rural community of UKK in Veszprem County. Mariahazy turned out later to be the one who became the AVO informer who betrayed the movement. [redacted] when he became an AVO informer, he brought others into the movement to aid him in its betrayal. 25X1 3. Apparently an associate of Mariahazy named Miklos Csizmadia who came into the group in 1951 or 1952 was the one who influenced Mariahazy into becoming an informer for the AVO. Csizmadia's mother had a relative working for the AVO [redacted] who undoubtedly influenced Mariahazy through Csizmadia. 25X1 During the trial [1956] neither the name of Csizmadia nor that of Mariahazy was mentioned. It was not until 1954 that Mariahazy started to work for the AVO. It is possible that Csizmadia informed the AVO earlier than that. 4. Initial members of the movement, in addition to Mariahazy and Sulyanszky, included [fnu] Fekete and [fnu] Gasszkoczy. [redacted] 25X1 5. Recruitment took place at annual dinners held by graduates of the military schools in restaurants. The plan was to enlist all possible graduates of military schools in this movement. 6. [redacted] in 1950. At that time groups of ten or fifteen persons met secretly in the apartments of one or the other of the key members. Prior to this time, they had met in restaurants, in houses and on the street to talk. 25X1 7. The annual meeting for military schools' graduates was held each year in Budapest. Graduates from the following military schools participated [redacted] 25X1 a. Marosvasarhely (Motorized Artillery School) b. Nagyvarad (Armored School) c. Pecs (Infantry School) d. Keszeg e. Sopron			

CONFIDENTIAL

DISTRIBUTION STATE ARMY NAVY AIR

CONFIDENTIAL

25X1

- 2 -

8. Membership in the group had only reached 40 persons by the time of the arrests [1956]. Of this group, 17 were arrested and nine were brought to trial. The others were not considered important and were released after interrogation.
9. This group primarily met for discussions, [] no leaflets. Perhaps the most important thing [] was to make plans and preparations for the production of forged documents to be used in implementing these plans.
10. [] plan was that in the event of war or with the collapse of Soviet control, [] first capture the broadcasting stations in Budapest and then use radio as [] means of sending messages.
11. [] possible implementation of this was to have been the immediate procurement of supplies, food and ammunition by the group and the occupation of one of the hilly, rural areas of the country to conduct guerrilla actions against the Soviets. This was called "Plan A". [] certain members were designated as having the responsibility of locating the area of activity and acquiring the necessary feedstuffs (there was no treasurer, []). Other members had the responsibility of making documents. A third segment was to acquire the weapons. The group was already armed with pistols which each member kept secreted in his home. (At the trial only one of these had been located, one which Mariahary saw at one time). [] had a box of hand grenades. [] planned to supplement these weapons by stealing from a military tank repair shop located on the Ujpest-Labell road where a supply man in the service had placed machine guns and ammunition near the fence. These machine guns came from armored cars and tanks being repaired at the shop. A fourth segment of the group had the responsibility of acquiring cars or trucks for transportation. "Plan A" was to be put into effect in the event of the collapse of Soviet control. [] area for "Plan A" was in the Horzsegy-Bakony mountain region.
12. "Plan B" was to have been implemented in the event of war with whatever weapons [] and those trucks or cars [] and leave Hungary by force by way of the western border. When there, [] turn around to fight the Russians.
13. The documents [] for reproducing and forging were (a) those [] (b) mobilization notices; (c) permits to enter the border zone; and (d) memberships in Hungarian airborne unit of the "Communist Freedom Fighters". These documents were to enable the members to escape an early mobilization and to attain freedom of movement. The military exemption was to delay a call to active duty. The mobilization notice was designed to enable the bearer to travel by train to whatever place would be filled in on the document. Such a notice has a validity of only three days and could be filled out for use only in case of mobilization. The permit to enter the border zone was in the event the group wished to attempt to leave the country.
14. [] some of the above forms by the "retaprint" method. [] the necessary light sensitive, aluminum foil plates, chemicals and developer through a friend at a printing shop in Budapest. [] photographed the real document, made a plate and touched out the original entries. [] plates for the Mobilization Notice [] kept in Andras Bodanyi's apartment and which were confiscated by the AVH in 1956; the permit to enter the border zone (taken from a permit [] and the military exemption, [] an original document of the Hungarian Airborne unit of the "Communist Freedom Fighters" from which [] could make a plate if necessary (the original also was kept in Bodanyi's apartment).
15. In 1954, [] to make contact with [] through another underground movement led by a former Sgt Gyorgy Desalknai, a former instructor in Marosvasarhely who was discharged from the service in 1944, and his younger brother Larent Desalknai. At the time, Gyorgy Desalknai was employed as a

CONFIDENTIAL

C O N F I D E N T I A L

25X1

- 3 -

mechanic [redacted] A close friendship existed between Gyorgy Desalknai 25X1 and Mariahazy and [redacted] channel to the Desalknai Movement. The password used by Mariahazy to send messages [redacted] was "mezartin". Purportedly the 25X1 message would go to the "Sgt", from him to his younger brother and from the latter to a friend on the railroad who, in turn, took it to [redacted] contact in Vienna. The messages [redacted] send in this manner constituted attempts to make [redacted] 25X1 contact [redacted] for advice, [redacted]

16. The Desalknai brothers were brought to trial in 1955. Lorent Desalknai was hanged and Gyorgy was given seventeen years in jail. 25X1

17. [redacted]

18. Gyorgy Desalknai, when told [redacted] "Plan B" [see above, paragraph 12], stated that he and his friends wanted to join [redacted] in guerrilla 25X1 activities in the Bakony Mountains. Since the revolt last fall [1956], [redacted] the possibility exists that the reported guerrilla activities in Borsosony - Bakony Mountain area were conducted after the revolt by members of the Desalknai group. 25X1

19. Also since the revolt last fall, the Communists have tried to blame the Jeno Sulyanszky Movement for the uprising.

20. When the AVH began to move [redacted] they arrested the members a few 25X1 at a time. Sulyanszky was captured on 14 Dec 55. On 21 Dec 55, three more were arrested. On 30 Dec 55, two more were arrested. On 10 Jan 56, two more were arrested. On 24 Jan 56 two more were arrested, and the last members of the group were arrested on 5 Mar 56. The trial began on 10 May 56 and lasted three days. Due to the more lenient policy of the 1956 regime, none [redacted] were sentenced to be 25X1 hung but were given jail sentences ranging up to seventeen years for Jeno Sulyanszky.

21. An architectural engineer [redacted] in Budapest worked on the underground military installations near Beckse. [redacted] after the revolt where 25X1 he had received an art school fellowship for the study of sculpture. His name is Barnabas Sartory.

[redacted]

- end -

25X1

C O N F I D E N T I A L

Approved For Release 2008/12/04 : CIA-RDP80T00246A001700620001-4

25X1

Page Denied

Next 2 Page(s) In Document Denied

Approved For Release 2008/12/04 : CIA-RDP80T00246A001700620001-4

957 IV. 19. SZÁM

LA - YAK. 1FJUSAG

JELSZÓ: MEZARTIN⁶⁶

1955 – Milyen parancsot ad a SZER?

Egy leleplezett összeesküvés — és sok érdekes „véletlen”

Fejő vára, 1938 október 23-án hétfő este. A Kossuth téren ünnök, kömpölyög a tömeg, mázliák kotárdák mindenütt. Az utcamezőken különböző köveletéseket, pontoztatásokat olvasnak fel.

„Ekkor valaki elkiáltja magát: „Gyerünk a rádióhoz!” Még egy hang: „Mindenházi a rádióhoz!”

A város másik pontján a Szálainc embereit döntik. Itt is feketékkel a sokaság. A közönséges hivatali csőrök autójában felelő a motor. Megtekinnek a dróthálózat, hangos csőrrel csatlakozva a szomszédokhoz. És valaki itt is elordítja magát: „*Mindegyik a f...jához!*” S az emberek, akik maguk sem tudják, hogyan csöppentek bele ezekbe a hivatali eseményekbe, elindulnak a város két részéről a Magyar Rádió épülete felé.

De álljunk meg egy pillanatra. Véletlen! volt mindez? Te későbbiekben olvastad, akit ott voltál, e akaratlanul is részvője lettél az eseményeknek, azt feleled erre: igen! Mindegy igazad. Mert bár te vakon véletlenül kerültél oda, de az első hangok, az első kiáltások, min véletlenül dobta be a fejébe, min véletlenül vonzott embereket önmagára a rádió épülete ellen, Ima: a beavatkozás:

Horthy hadaprédikái

1938 elején letartóztatták egy nagyvateras gazdaságos vezetőt, Sulyánszky Jenőt és titesszgyé tarták. Valamennyen hadapródok voltak a Horváth-hadseregben. A kihallgatásuk során kiderült, hogy a hadapródok között már 1918-ban is képzelték a felkelést. Szervizközök csaja a Magyar Népköztársaság megdörmése volt. Hozzá, mint azzárk végrehajant, kinek a szolgásgéve? Így felelt erre 1938 szeptemberében a tárgyaláson az önkéntesek vezetője: Sulyánszky Jenő. — A világ megoszt: a bándmák éremem ország, Fogd meg családod, adomraem, egymáuk két gúnygúnyfőre volt: vitédnek, amelynek dílmotokozták. A felszabadulás előtt, 1938-1944-ig hazatért.

söbben ad rábeszélésnek nyúlunk. Későbbi beszélgetésünk során Deákának kifejtette, hogy nem szabad elvitatni a rádió elfoglalásának sorát, azt ennyire kell erősen dolgozni. Különösen utasításokkal látott el erre vonatkozólag minak és felkészített, hogy ezerméretű felgyűlék rendszeresen a Szabad Európa Rádión, mert a SZER jelzésekre rögtönzötték küld saámunka. Felvilágosított minket, hogy adjunk neki adóeseteket különböző kommunizmus-ellenőri és vezetőkről, amiket ő lejtett a SZER-hez a "Felbecsülté" adás részére. Dr. M. Lőföldi és Bánathy adták nekünk a hír a szomszédok.

Az önkénteseknek első pillá-
natra Sulyánszky válogatása
szerint a Szabad Európa he-
lyesztése, sőt megközelíté-
sük, hogy adott pillanattal
foglalkozni el, a rádió épülete
Kérdésrész: október 23-án nem
volt ilyen adott pillanat? So-
kan felelhetik erre, hogy Su-
lyánszky és tizenegyet, társát
meg október előtt letartóztat-
ták. Ez igaz, de Sulyánszky
Jenő maga vallotta, hogy fey-
veres ösztökéléseknek több
másként nyegven tagja volt, te-
hát a banda, nagyobb részét
az októberi eseményekig nem
szétkerült elfogni. Ki előtt ké-
sőbb, hogy a vezér lefogása-
ma után bujkáló hamisítványok
nem akarták végrehajtani a
már 1949 óta kidolgozott ter-
vet, a rádió elfoglalásának
tervét? Ezek az emberek 1949
óta álmódorúan erről a pillá-
natról, hosszú évek óta szót-
tók gyilkos terveiket. Nyil-
vánvaló, hogy két kézzel kap-
tak az első adott pillana-
ton — és ez a pillanat eljött
1956 október 23-án.

Szabadosék. Jóna. Várható csak egy volt a sokszor Szabados Európa vezetése alatt álló banda között. Saját vállomással azért is-ők nem tudtak a többi szervezkedés tervéről, tevékenységéről. A Szabados Európa Rádió utasítására nem volt szabad egyesülniük sem. Dózsánál György volt Horthy-törzserőster, kiképezés alatt álló katonák csoportjával. Ők csak a saját feladataikat tudták és mint vallották a bíróság előtt a feladatokról tényleg nem tudtak volna.

Dészkai Lőréndot, aki egyenest a SZER-életről dugott ki a Győrben lakó. A kaposztás Nitrohaza érdekében „Mészáros” jelzést adott meg Némethy Péternek. E jelzést jelzőkkel a kaposztást Dészkai Lőréndtel, (Dészkai Lőrénd) kaposztásért hallgatott a bíróságnak. A „Mészáros” jelzést az hugomtól és Dészkai Ottóval kapott a kaposztás. Hugom a SZER-től a jelzést kapott tizeneteket, utasításokat. Hugom 15 éves kálitól a házasság és kémkedés miatt.

Tehát „Mozartia” jelszóval
jött az utasítás a Szabad
Európa Rádiótól, hogy Su-
lyánnyekről nem vehetik el a
rádiónál elfoglaltságának tervét,
annak ellenére, hogy Dának-
nak, csoportjától külön kell
dolgozniuk. És ki tudja, hány
másra jellemzően irányított, co-
operatív küldet különböző

volt: megdönteni a proletár-
diktatúrát, a népi demokrá-
ciát. És mit akartak helyette?
Igy vallott erről Sulyánszky
János:

— Kihátrá! A székben úgy
vélte volt a szegedi terv. Ezt
a tervet a magyar csapatok
szemmel látni látták.

na végre. A Dandváltó által fel-
szólított magyarok között a már
Budapestre megérkezett fogv-
arabokból is elhunytak: mármint
Szegedre és ott amerikai zsidó-
k is elhunytak. Ezzel a város
közvetlenül.

Veduten?

Lehet, hogy en is csak véletlen? Miert éppen amerikai szándék? Miert tanácsoltam ezt nekem a SZER társaságnak? Nem hiszem el ennyi véletlenem. Segítek nekem, az sem volt véletlen, hogy analízis az ellenforradalmárok megrohamát: a Fő-utcai katonai ügyosztár, a politikai segélyek osztálya elcsúszott éppen Szűcsnének kiadott csoportját szándékolták kizárni. Ez csak után hi állítaná, hogy a kizsákmányolt szökevények segélyért kapva kezdtek be a „szocializmus”-ba.

„Általánosan előkelő”... „a munkáinak találmány”... „széltűk”...
hercege? Nem, őt tudták miert,
milyen előkelő kiadónak,
erre pontos, részletes törvén-
határozott utasítások voltak.
Természetes, hogy azokban a
napokban csodálom nem be-
szelhet a postai utóközön az
egyszáz embereknél, akiket
hamis jelekkel láttak ma-
rántok, akiket megfog-
tattak a rádió, a fegyver-
árak. Ezek az emberek csak
először láttak voltak a he-
lyes. De voltak szervezett
csapatok, akik nem véle-
nül irányították az embereket
a rádiós, a Józsefvárosi te-
lefonközpontban, a fegyver-
raktárakban. A „személyi”
jelnek nem volt véletlen,
akiknek az a jelző adott, nem
véletlen, emiatt fegyvert
a népi demokrácia ellen.

Abstract

A Magyar Népköztársaság — Budapest

Page Denied